

9

Fortbildning som stöder implementeringen av Ålands IKT-strategi

Roland Träskelin, Mia Skog & John Henriksson

Dagens program

14:00 Backspegel

14:20 Två perspektiv på processen framöver

14:50 Lärarens hantverk

15:20 Hur går vi vidare under stadievisa
träffar?

15:45 Digispaning

16:00 Avslutning

Vårterminen 2024

Information och datakunnighet

Ledare 31.1
Personal 1.2

Gemensam
distansträff

Stadiespecifika
distansträffar

2 filmer

Kommunikation och samarbete

Personal 26.3

Gemensam
distansträff

Stadiespecifika
distansträffar

2 filmer

SOMMARLOV

Höstterminen 2024

Skapa digitalt innehåll

Ledare
Personal

Gemensam
distansträff

Stadiespecifika
distansträffar

2 filmer

Säkerhet

Personal

Gemensam
distansträff

Stadiespecifika
distansträffar

2 filmer

Problemlösning

Ledare
Personal

Gemensam
distansträff

Stadiespecifika
distansträffar

2 filmer

Målsättning: Stöda implementeringen av IKT-strategi för digital kompetens inom utbildningssektorn på Åland 2023-2027.

Progression, struktur &
koppling till styrdokument

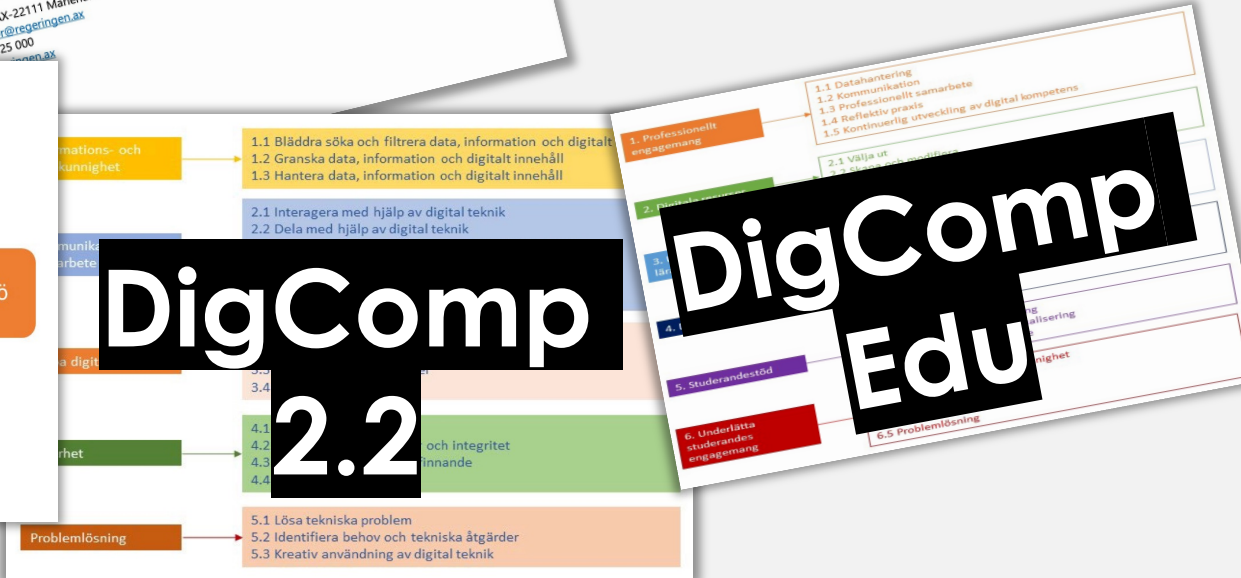
Personalens kompetens

Verktyg för ledning &
implementering

bit.ly/IKTaland

Materialet
hittas här

Kompetensområde 1 Information och datakunighet						
Kompetenser	Barnomsorg	Åk 1 – 3 Fritidsverksamheten	Åk 4 - 6	Åk 7 - 9	Gymnasium	Högskola
Bläddra söka, filtrera data, information och digitalt innehåll	Bekantar och övar sig i användning av en webbplats, kan börja prata om säkerhet.	Kan använda sig av sökfunktioner, webbplatser och adressbär, vet vad hyperlänkar är, kan göra	Kan använda myckelord och taggar, förstår hur och varför information på nätet uppstår.	Kan kvalitativt förbättra sökresultat genom avancerande funktioner och inställningar, vet hur data lagras och hanteras och hur	Kan förfinna sökning av material i relevanta databaser samt på Weebler. Kan utvärdera och använda sig av AI	Kan söka material i olika typer av databaser och optimat generera kommandon för text-baserad AI. Förfinna och sökningarna. Kan söksresultat och på dessa i olika steg.
Bedöma data, information och digitalt innehåll						Bedöma evidens och i källmaterial. Kan göra "review" som på trovärdighet, när trovärdigheten är tydligt uttryckt.
Hantera data, information och digitalt innehåll	Bekantar sig med begreppskartor, är analogt kategoriserar saker som rör hön.	Vet hur man kan samla in och spara digitala data, övar sig på att berätta om information hen hittat.	Kan spara och hitta material, kan hitta sparat material på ett tidseffektivt sätt, kan	Kan skilja och visa på olika datalagringsmiljöer som är relevanta för att samla in innehåll, ex på server, i molntjänster osv., kan	Kan utnyttja insamlade data och information för att stötta beslutsfattande och problemlösning. Kan	Använder databaser, simuleringprogram och analysprogramvara. Kan hantera programspecifika mjukvaror relaterat till

The background is a vibrant, abstract composition. It features several large, organic, blob-like shapes in shades of teal, orange, and red. These shapes are decorated with various patterns: some have a dense dot pattern, others have wavy lines, and one has a cross-hatch pattern. The background also includes areas of white space with small black dots and wavy lines. The word "Backspeigel" is centered in a white, sans-serif font with a subtle drop shadow.

Backspeigel

Information
och
datakunnighet

Kommunikation
och samarbete

Skapa digitalt
innehåll

Välmående
och miljö

Problemlösning

Kompetensområden

VISION: Åländska barn, ungdomar och vuxna har, efter avslutad utbildning, **en digital kompetens** som möjliggör ett aktivt deltagande i samhället tack vare en motiverad och digitalt kompetent personal.

Förverkliga strategi

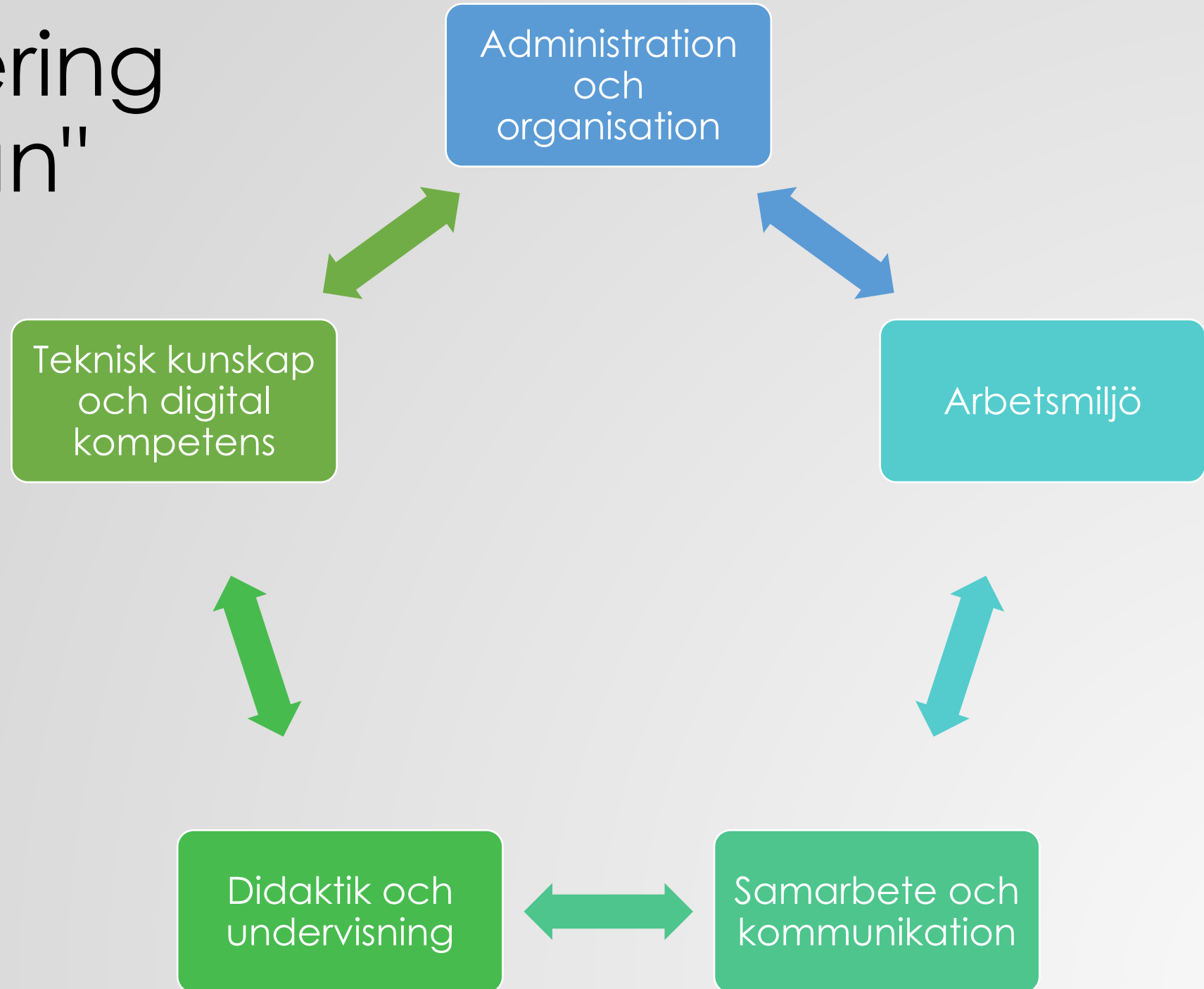
Lärstig

Organisera
kollegialt lärande

Teknik

Synliggöra det
digitala lärandet

Digitalisering av "skolan"

Teknik

Wifi

Infrastruktur

Digitala verktyg

Lärstig

- Vem? Vad? När? Hur?
- Handlar om att konkretisera och beskriva vad som förväntas och fördela arbetet.
- Lyfta in strategin i klassrummet
- Läromedel för digital kompetens

Organisera kollegialt lärande

Kollegialt lärande

Systematiskt
Fokuserat
Långsiktigt

Utvecklar

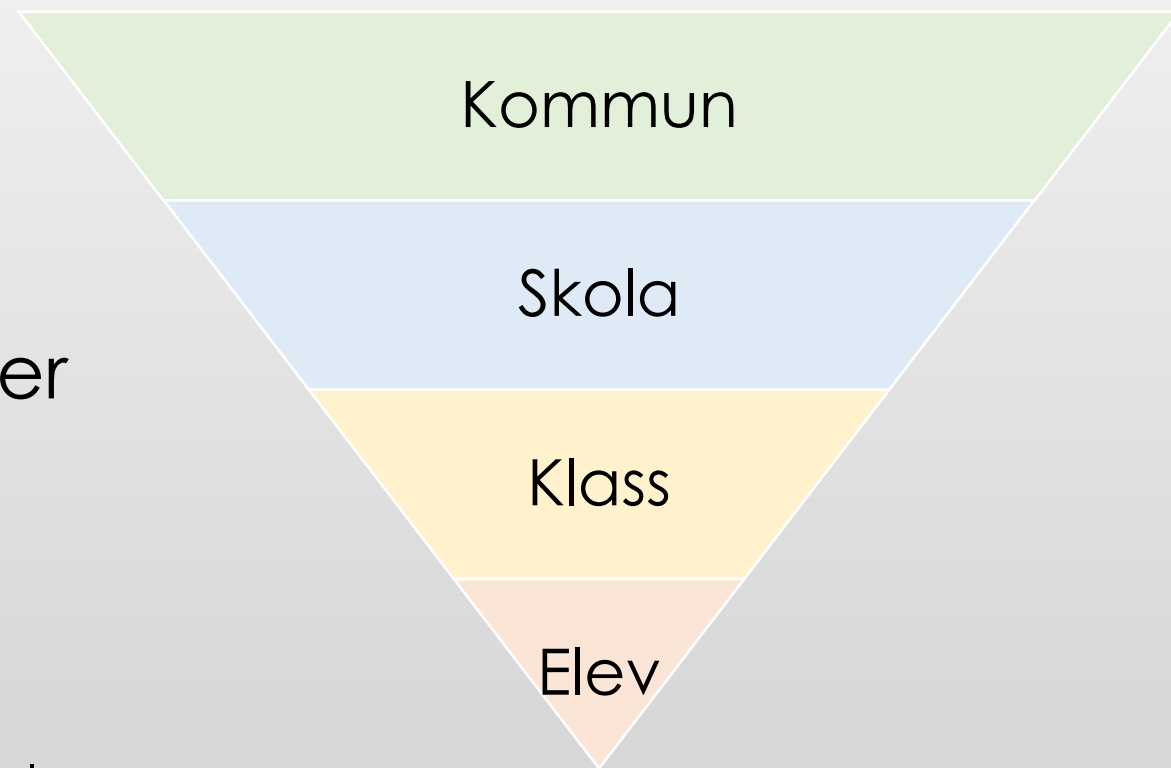
Kunskaper
och
färdigheter
om
undervisning

Leder till

Skillnader för
elevens
lärande

Synliggöra digitalt lärande

- Digitaliseringen skall främja elevens lärande
- Utforskande förhållningssätt
- Synliggöra lärande på alla nivåer
- Gemensamma strukturer och projekt
 - Elevagenter
 - Vernisage
 - Wow-mapp-elevledda lärandesamtal
 - Lärplattform

Paus

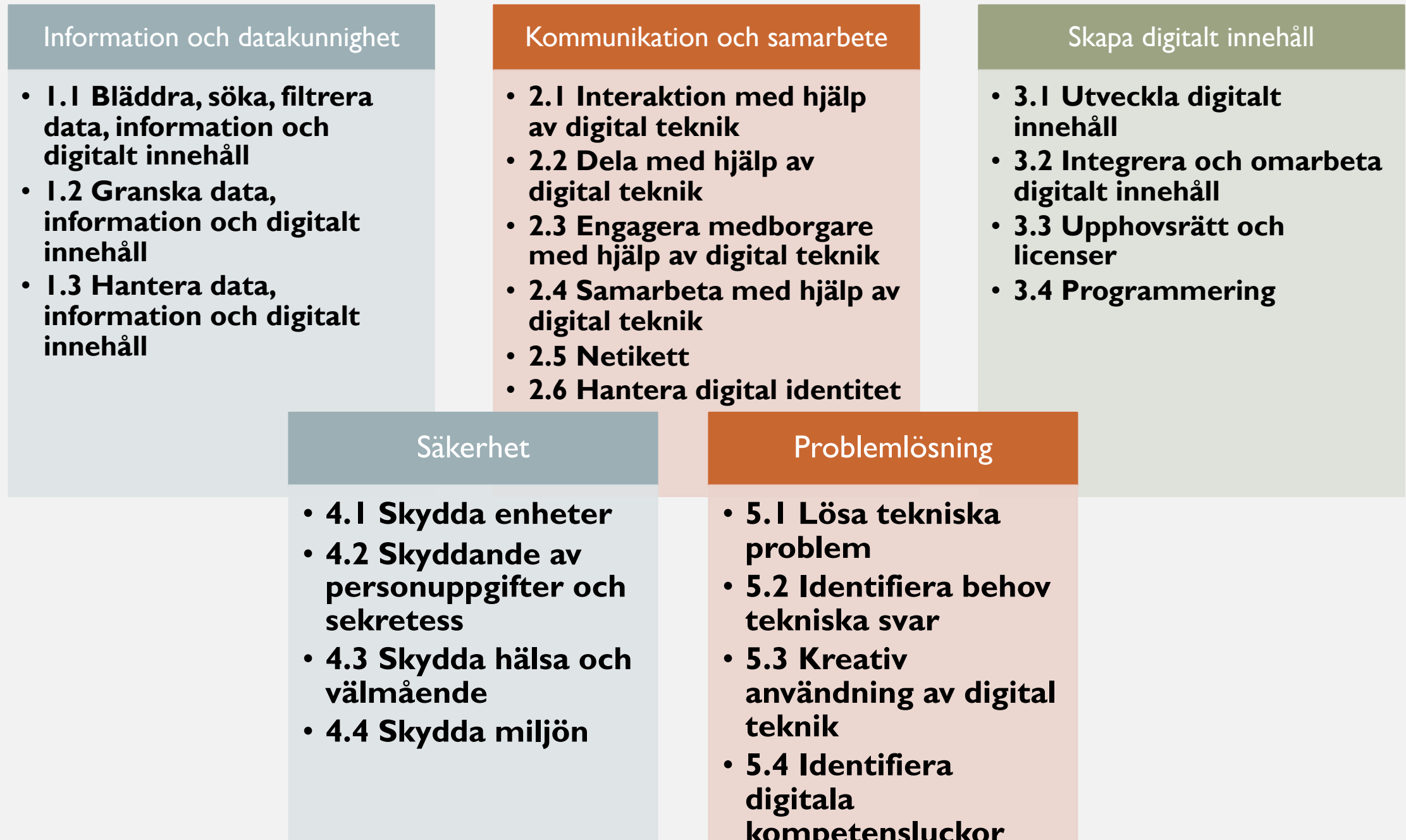
Lärarens hantverk

**LÄRARENS HANTVERK
DIGITAL KOMPETENS-
FÖREMÅL OCH REDSKAP FÖR LÄRANDE**

MULTILITTERACITET DIGITAL KOMPETENS

- Med kompetens i **multilitteracitet** avses förmågan att tolka, producera och värdera olika slag av texter i olika medier och miljöer.
- För att eleven ska nå kompetens i **multilitteracitet** krävs en pedagogik med mångsidiga textmiljöer, aktivt språkutvecklande arbetssätt och samarbete mellan olika läroämnen.
- **Digital kompetens** innebär datalogiskt tänkande, kunskap om digitala verktyg, kommunikation och samarbete, skapande av digitalt innehåll, digitalt välbefinnande och nätsäkerhet samt problemlösning
- Med **mediekunnighet** avses förståelse för mediernas roll och funktion i samhället samt förmåga att kritiskt värdera medieinnehåll och förstå vilket budskap och vilken information som presenteras och varför.
- I och med att användning av **artificiell intelligens (AI)** ökar i samhället behöver eleven utveckla förståelse för teknikens möjligheter, utmaningar och risker.

MÅLKORT ÅK 3-4

Lärandemål Ma 3-4 (C, D, G)

Informationsbehandling, statistik och sannolikhet

Eleven utvecklar kunskap
om en visuell
programmeringsmiljö.

Lärandemål Sv2 3-4 (A, B, C, D, E, H)

Språklära, språkbruk och källkritik

Eleven utvecklar förmåga
att hitta information och
utvecklar förståelse för
källkritik.

Lärandemål Sl 3-4 (B, D, E)

Arbetsprocessen

Eleven utvecklar förmåga
att utvärdera och
dokumentera process och
resultat.

Lärandemål Sv 3-4 (B, D)

Lyssna och tala

Eleven utvecklar förmåga
att hålla en muntlig
presentation med olika

Lärandemål Re & Lå 3-4 (A, B, C, D, E, F, H)

Religioner och övriga livsåskådningar

Eleven utvecklar religiös
multilitteracitet.

Lärandemål Mu 3-4 (D, E, F, G)

Musicerande och musikskapande

Eleven utvecklar
förmåga att improvisera
och komponera.

Lärandemål Bk 3-4 (A, B, C, D)

Egen bildframställning

Eleven utvecklar förmåga
att uttrycka sig i bild och
visuell form.

Lärandemål Bk 3-4 (A, D, E, G)

Bildkonst i samhället

Eleven utvecklar förmåga
att iaktta konst och
estetiska uttryck i
närmiljön.

ÅK 3-4

Lärandemål Ma 3-4

(C, D, G)

**Informationsbehandling,
statistik och sannolikhet**

Eleven utvecklar kunskap
om en visuell
programmeringsmiljö

Skapa digitalt
innehåll-
Programmering

Lärandemål Sv2 3-4

(A, B, C, D, E, H)

**Språklära, språkbruk
och källkritik**

Information och
datakunnighet-
Bedöma data,
information och
digitalt innehåll

Lärandemål Sl 3-4

(B, D, E)

Arbetsprocessen

Eleven utvecklar förmåga
Skapa digitalt
innehåll- Utveckla
digitalt innehåll

Lärandemål Sv 3-4

(B, D)

Lyssna och tala

Eleven utvecklar förmåga
Skapa digitalt
innehåll- integrera
och omarbete
digitalt innehåll

Lärandemål Re & Lå 3-4

(A, B, C, D, E, F, H)

Religioner och övriga

Information och
datakunnighet-
Bedöma data,
information och
digitalt innehåll

Kommunikation
och samarbete-
Netikett

Lärandemål Mu 3-4

(D, E, F, G)

**Musicerande och
musikskapande**

Skapa digitalt
innehåll- Utveckla
digitalt innehåll

Lärandemål Bk 3-4

(A, B, C, D)

Egen bildframställning
Eleven utvecklar förmåga
att uttrycka sig i bild och
visuell form

Skapa digitalt
innehåll- Utveckla
digitalt innehåll

Lärandemål Bk 3-4

(A, D, E, G)

Bildkonst i samhället

Eleven utvecklar förmåga
Kommunikation
och samarbete-
Netikett

SYNLIGGÖRA LÄRANDE

säga

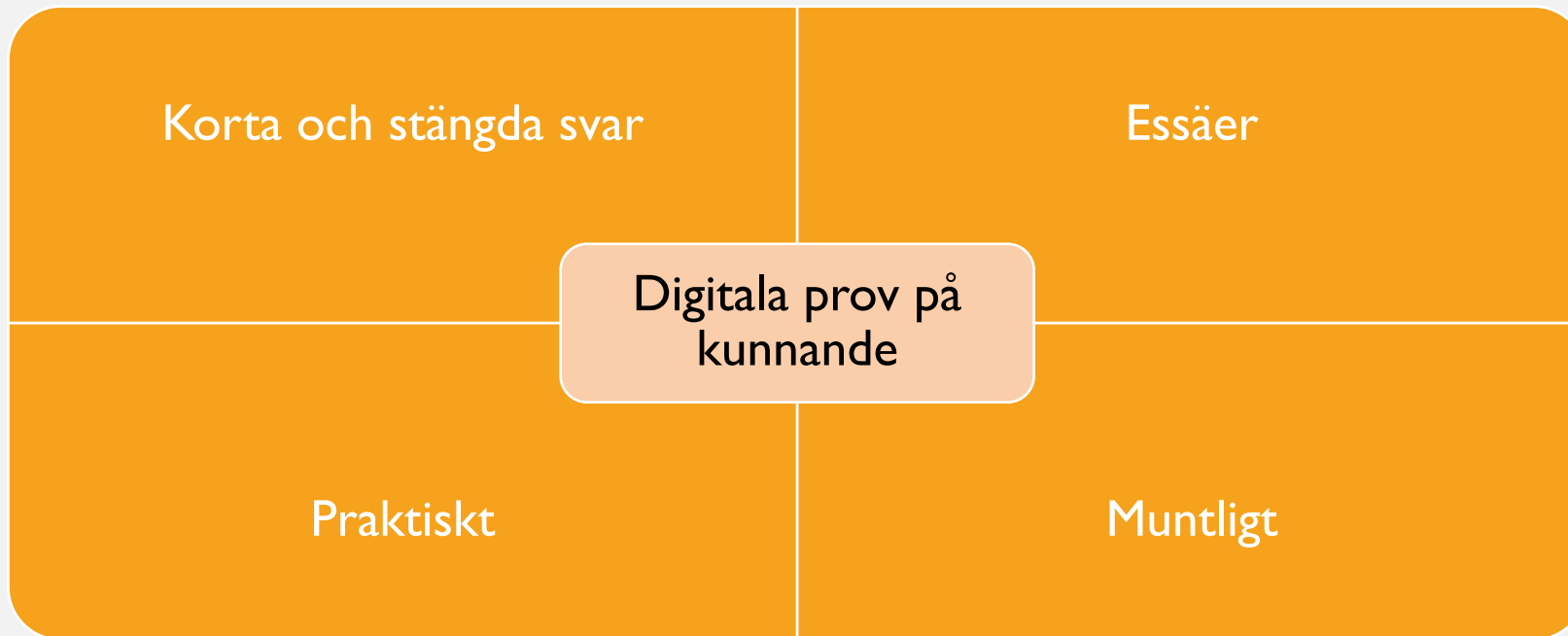

skriva

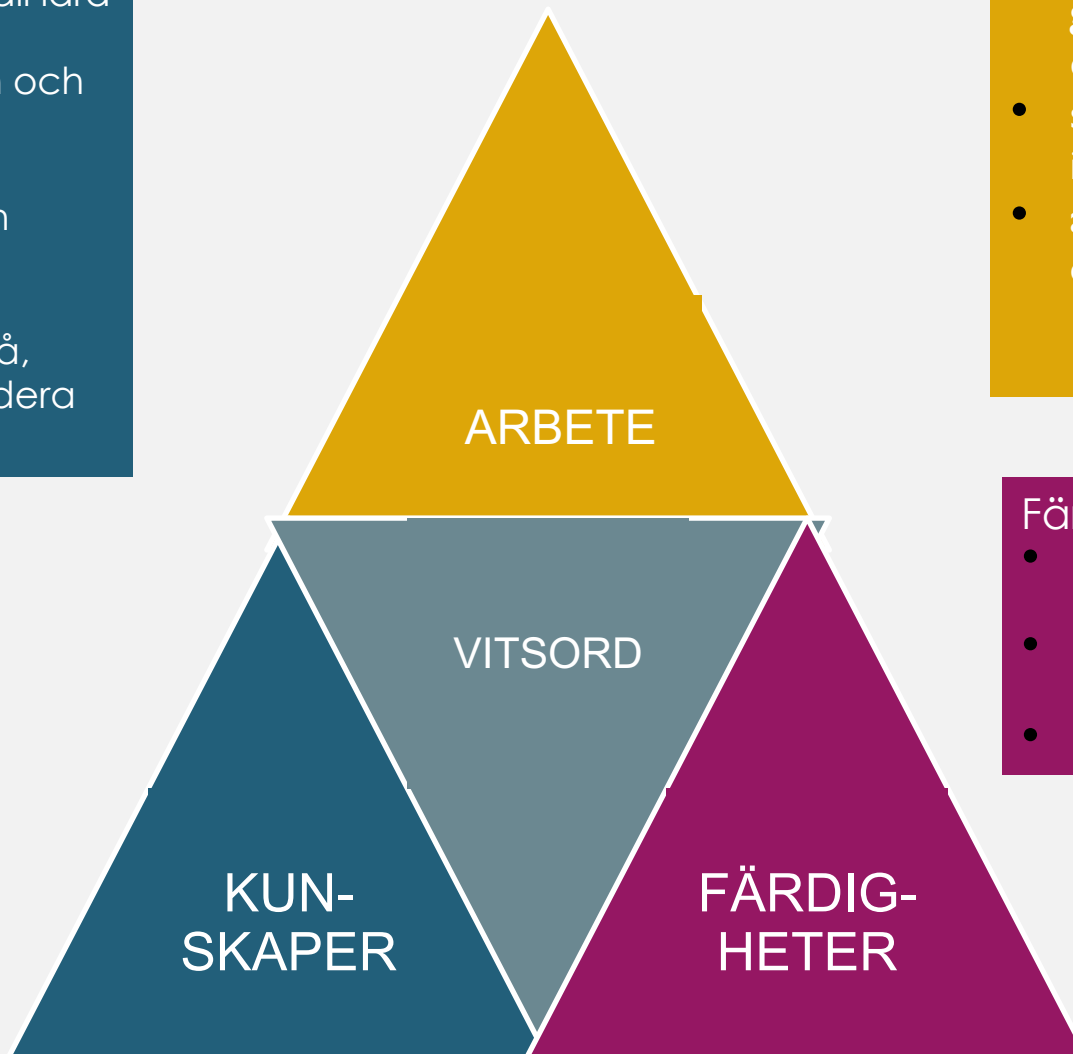
göra

SYNLIGGÖRA LÄRANDE

Kunskaper:

- Beskriver VAD eleven skall lära sig
- Baserar sig på Anderson och Krathwohls kunskapstaxonomi.
- På vilket sätt skall eleven behärska kunskapen? Exempel på kognitiva processer; minnas, förstå, tillämpa, analysera, värdera och skapa

Arbete:

- aktivitet och deltagande vid genomgångar och diskussioner
- självständigt arbete enligt instruktioner
- ansvar över hemuppgifter och material

Färdigheter:

- Allmänna färdigheter som finns i många ämnen t ex informationssökning
- Färdigheter som är typiska för viss ämnen t ex simkunnighet, kartkunskap
- Praktiska prov på kunnande är vanligt

Synliggöra elevens kunskaper

- Digitala prov och förhör
- Produktion av multimediaprodukter

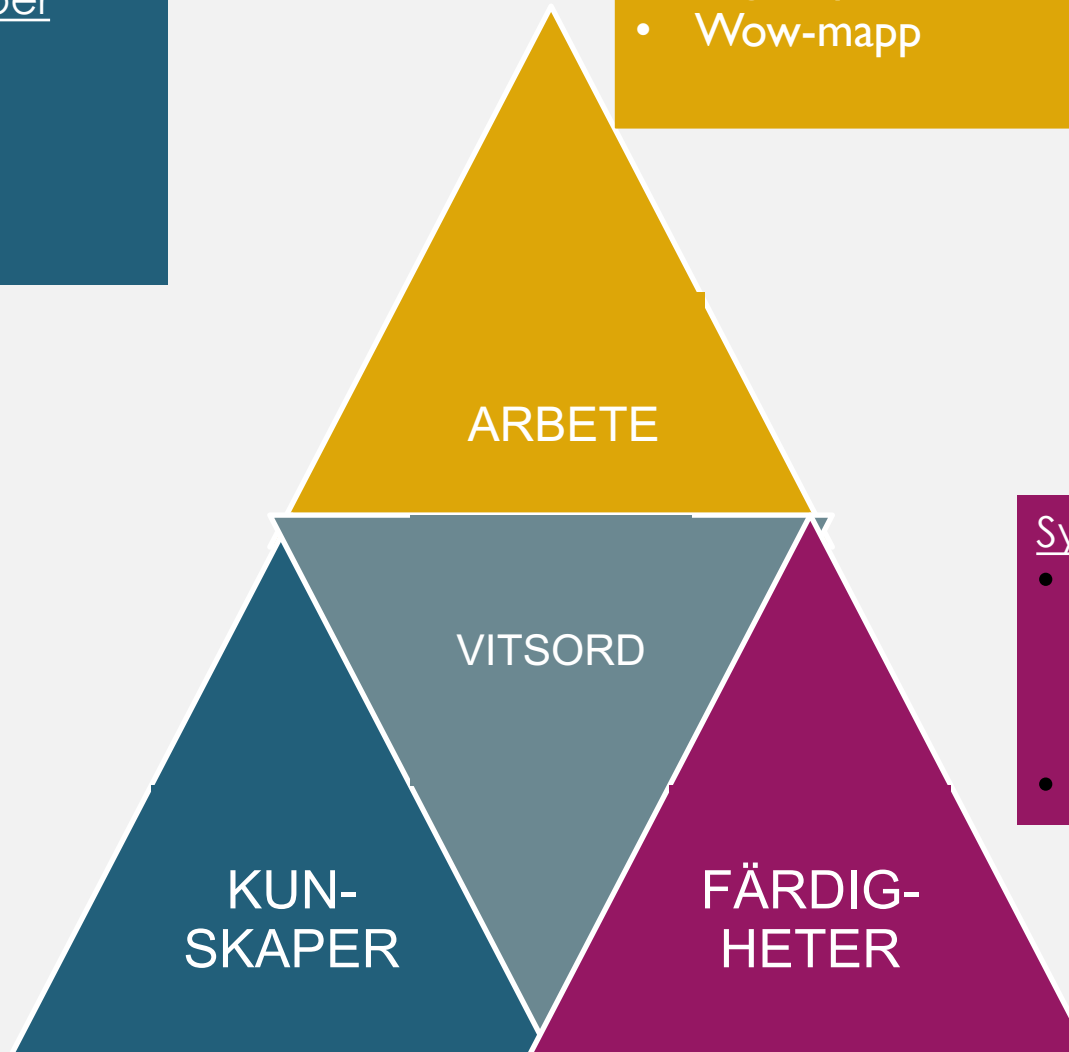
Synliggöra elevens arbete

- Digitala lärplattformar
- Digital portfolio
- Wow-mapp

Wow-mapp

I wow-mappen sparar man speciella arbeten.

- arbeten där man **lyckats bättre än vanligt**.
- arbeten som gav en **aha-upplevelse**.
- arbeten där man **klarade något för första gången**.
- arbeten som är **resultat av en omfattande process**.
- sådant man **vill lära andra**.

Synliggöra elevens färdigheter

- Digitala färdigheter
 - Informationssökning
 - Samarbete och kommunikation
- Praktiska prov som dokumenteras

LADDA NER HANDBOKEN:

<https://www.finna.fi/LIRecord/aoe.3156/Details?sid=3453334099>

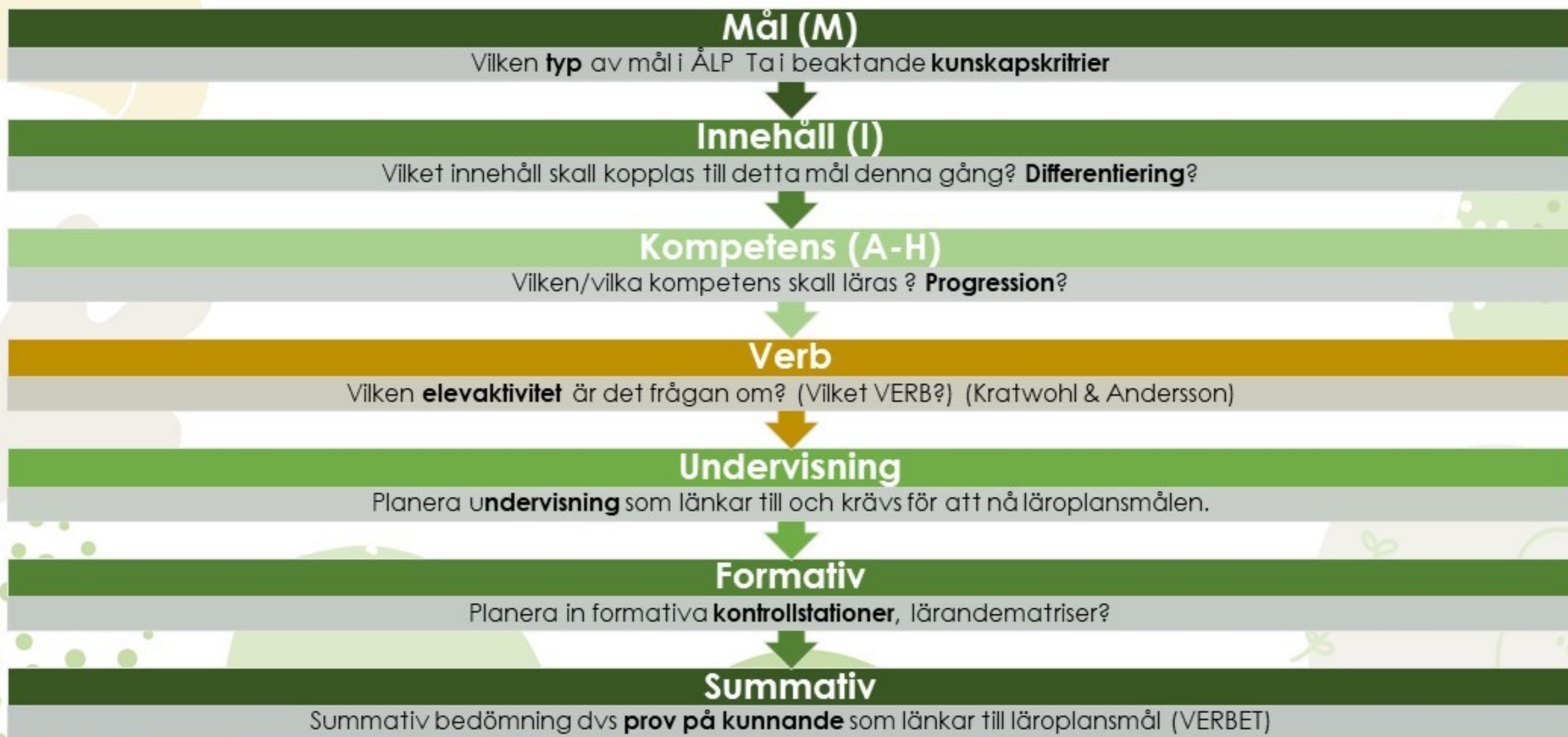
Hur kan vi stöda en jämlik utveckling
så att varje elev har möjlighet
att visa prov på kunnande på mångsidigt sätt
med stöd av multimodala skapandeprocesser?

 Åbo Akademi
Centret för
Hölligt lärande

 MEDIA
VERKSTADEN

 FINLANDS
UTBILDNINGSFORSKNING
INSTITUTET

Konstruktiv länkning- lärarens hantverk

MÅL I ÅLP

Målkort

Lärandemålen för
åk 5-6

Svenska

Matematik

Biologi

Geografi

Fysik & Kemi

Hälsokunskap

Religion & Livsåskådning

Historia

Samhällskunskap

Musik

Bildkonst

Slöjd

Idrott

Engelska

Finska

Sv som andraspråk

Lärandemål
Sv 5-6

(B, E, G, H)

Lyssna och tala

Eleven utvecklar förmåga att uttrycka åsikter och delta konstruktivt i olika kommunikations-situationer.

Lärandemål
Sv 5-6

(B, F)

Lyssna och tala

Eleven utvecklar förmåga att återberätta händelseförlopp ur t.ex. text, pjäs, film.

Lärandemål
Sv 5-6

(B, E, H)

Lärandemål
Sv 5-6

(B, D)

Lärandemål
Sv 5-6

(A, C, E)

Lärandemål
Sv 5-6

(A, E)

Lärandemål
Sv 5-6

(A, B, E)

INNEHÅLL

Ex Historia åk 5-6

Centralt innehåll

Gamla tiden och arvet från antiken

Eleven studerar demokratins uppkomst i den grekiska världen och det romerska samhället. Tidsperioden granskas också utgående från bosättningen i Norden.

- demokratins uppkomst i den grekiska världen
- antikens återspeglning på nutiden
- det romerska samhället

Medeltiden

Eleven utforskar den medeltida världsbilden samt kulturella likheter och skillnader i Europa och hur de påverkat olika folkgrupper. Här behandlas också övergången till historisk tid i Finland och införlivandet med det svenska riket.

- de stora folkvandringarna
- införlivandet av Finland som en del av Sverige
- det medeltida samhället och kulturen
- den medeltida världsbilden
- människans ställning under medeltiden

Nya tiden

Eleven undersöker förändringar inom vetenskapen, konsten och människans föreställningar. Eleven fördjupar sig i utvecklingen i dagens Finland som en del av dåtidens Sverige på 1600- och 1700-talen.

- de geografiska upptäckterna och den nya världsbilden
- uppfinningar som förändrat världen
- renässansen
- människans ställning under den nya tiden
- Gustav Vasa och Vasatiden
- stormaktstiden med stora nordiska kriget och stora ofreden
- frihetstiden
- gustavianska tiden

NYCKELKOMPETENSER

Vilka glasögon tar du på?

Nycklar till nyckelkompetensen

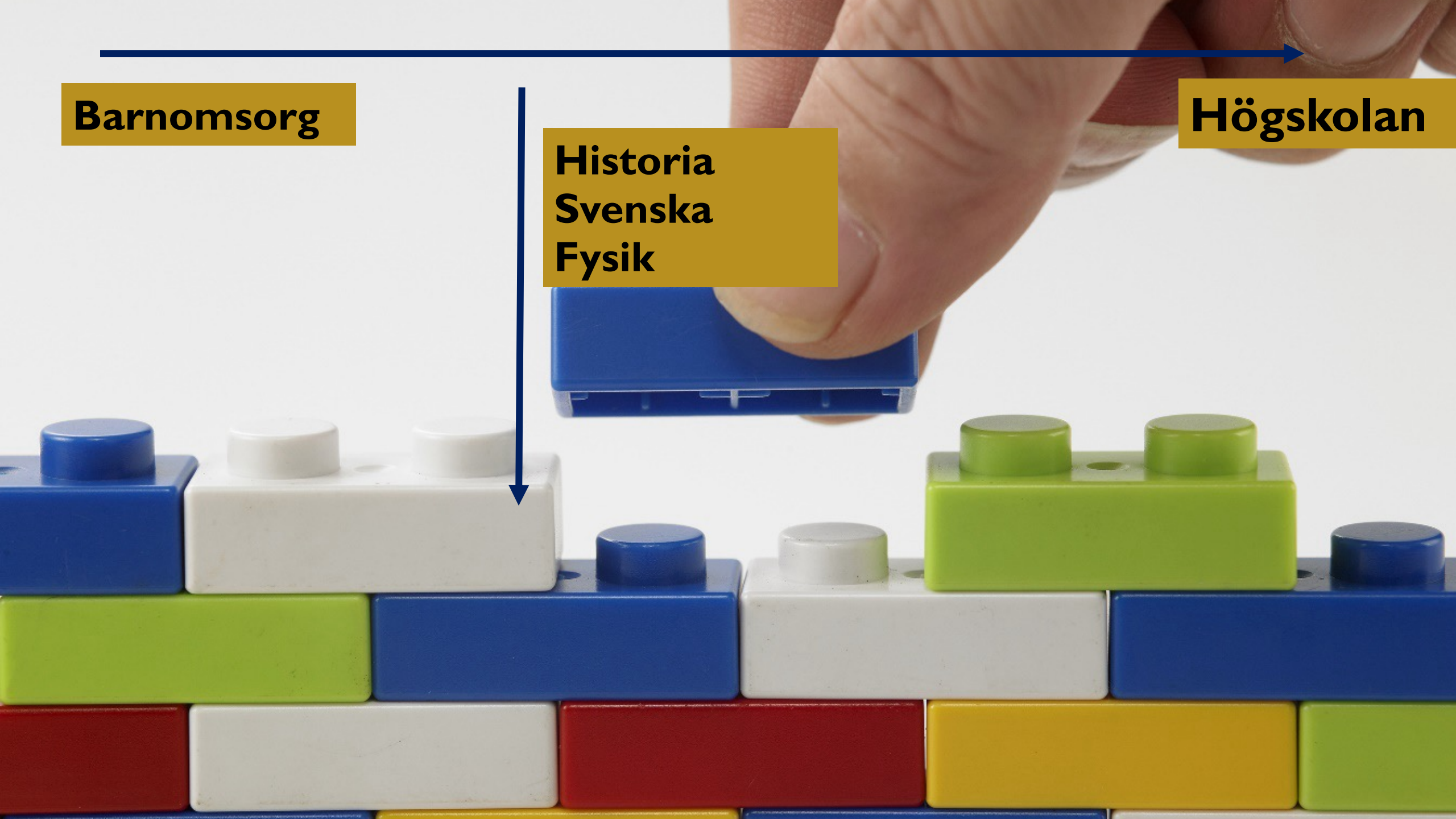
I verksamheten kan detta innebära att

- barnet bekantar sig med säker och ergonomisk hantering av digitala verktyg
- barnet får möjlighet att tillsammans med personalen använda digitala verktyg för informationssökning och kreativt arbete
- barnet får lära sig analog programmering
- barnet undersöker och stiftar bekantskap med olika digitala verktyg tillsammans med personalen
- barnet får bekanta sig med olika funktioner i digitala verktyg
- barnet får fundera över vad som är sant eller falskt på nätet och kring etiska frågor såsom att be om lov innan en fotograferar och delar bilder eller filmer
- personalen använder digitala verktyg för till exempel läsning/högläsning så att det tillför en ny dimension i det språkutvecklande arbetssättet.

Progression i de kognitiva processerna

Blooms reviderade taxonomi, Andersson & Krathwohl

Verb	Minnas	Förstå	Tillämpa	Analysera	Värdera	Skapa
Definition på de olika nivåerna i Andersson & Krathwohls taxonomi	Hämta relevant information ur långtidsminne	Fastställa meningen/budskapet i olika slags information både muntligt, skriftigt och via bilder eller annan visuell stimuli	Använda något i en given situation	Bryter ner information i dess beståndsdelar och identifiera hur dessa delar relaterar till varandra och till en generell struktur eller till ett övergripande syfte	Bedöma eller värdesätta utifrån kriterier	Sätta samman mindre delar för att skapa något nytt , något sammanhängande eller en originell produkt
Grundprocesser	Känna igen Komma ihåg	Tolka Exemplifiera Klassificera Sammanfatta Dra slutsatser Jämföra Förklara	Genomföra Applicera	Särskilja Organisera Tillskriva	Kontrollera Kritisera	Generera Planera Producera
Exempelverb	Minnas Lista Nämna Upprepa Välja	Förenkla Illustrera Beskriva Åskådliggöra Förtydliga	Använda Bedöma Uppskatta Lösa Undersöka	Dela upp Förutse Utforska Gruppera Illustrera	Utvärdera Argumentera Korrelera Motivera Bevisa	Förbättra Modifiera Montera Utveckla Sammanställa

A hand is shown placing a blue LEGO brick onto a stack of colorful bricks. The stack consists of several rows of bricks in various colors including blue, white, green, red, and yellow. A blue arrow points from the 'Barnomsorg' box to the white brick being placed. A horizontal blue arrow at the top points from left to right.

Barnomsorg

**Historia
Svenska
Fysik**

Högskolan

Källkritik Barn, elever, studerande:	Barnomsorg	Åk 1-3 Fritidsverksamhet	Åk 4-6	Åk 7-9	Gymnasium	Högskola
Bedöma data, information och digitalt innehåll	Övar sig i att kritiskt utvärdera om information är trovärdig genom att prata om vad som är sant och falskt.	Kan beskriva vad trovärdighet och kritisk utvärdering innebär.	Kan identifiera författaren eller källan till information, kan ta reda på om den är trovärdig.	Kan känna igen marknadsföring; kan skilja på åsikter och faktarapportering, kan dra slutsatser utifrån material; är medveten om och kan ansvarsfullt använda AI i skolarbetet.	Förstår hur data samlas in och utnyttjas. Kan filtrera relevant information samt hantera informationsöverbelastning genom anpassningar och strategier. Förtrogen med källkritik och källtillit samt förstår hur algoritmer och AI förstärker åsikter.	Kan utvärdera evidens och validitet i källmaterial. Kan tillämpa peer review som ett mått på trovärdighet. Identifierar trovärdigheten i AI-genererad text.

Källkritik och källtillit:

Barnomsorgen

Kopplingar till läroplanen:

Multilitteracitet: barnet ges möjlighet att **söka och värdera information från olika källor** för att påbörja utvecklandet av ett kritiskt tänkande.

Digital kompetens: barnet får möjlighet att tillsammans med personalen **använda digitala verktyg för informationssökning** och kreativt arbete

Lärområde Matematik tänkande, hållbarhet och utforskande: • få handledning **i olika sätt att söka information.**

Barn:

Övar sig i att kritiskt utvärdera om information är trovärdig genom att prata om vad som är sant och falskt.

Förslag på uppgifter och lektionsupplägg:

Källkritik i förskolan: <https://forskolebanken.se/lektioner/kallkritik-i-forskolan/?grade=6271&subject=6274§ion=6311&pdf>

Material för pedagog: https://forskoleforum.se/sites/forskoleforum.se/files/article/file/Heimer_kallkritik.pdf

Luras med bilder: <https://tellusbarn.se/green-screen-hjalper-barnen-till-ett-kallkritiskt-tankande/>

Använda green screen: <https://www.pedagogverkstan.se/greenscreen/>

Källkritik och källtillit:

Åk 1-2

Kopplingar till läroplanen:

Sv: Eleven utvecklar sin förmåga att **söka information i olika källor**.

Svas: Eleven utvecklar förmåga att **söka information**.

Omk: Eleven utvecklar förmåga **att använda digitala verktyg för att söka information** och dokumentera observationer.

Elever:

Kan beskriva vad trovärdighet och kritisk utvärdering innebär.

Förslag på uppgifter och lektionsupplägg:

Materialpaket för källkritik:

<https://digitalalektioner.se/arbeta-med-kallkritik-i-skolan/>

Källkritik och källtillit:

Åk 3-4

Kopplingar till läroplanen:

Hi: Eleven utvecklar kunskap om och förståelse för **att källor har olika tillförlitlighet.**

Omk: Eleven utvecklar förmåga att söka information samt förståelse för **källors tillförlitlighet och goda nätvanor**

Sv: Eleven utvecklar förmåga att hitta information och utvecklar **förståelse för källkritik.**

Svas: Eleven utvecklar förmåga att hitta information och utvecklar **förståelse för källkritik.**

Kunskap och förståelse om källkritik, källtillit och informationssökning är medborgerlig kompetens som varje elev har rätt till. Därmed bedöms målet i åk 3-6 endast som uppnått eller inte. För uppnådda kunskaper har eleven förmåga att hitta information ur givna källor

Elever:

Kan beskriva vad trovärdighet och kritisk utvärdering innebär.

Förslag på uppgifter och lektionsupplägg:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/kallkritik-for-yngre-elever>

Källkritik och källtillit:

Åk 5-6

Kopplingar till läroplanen:

Bi: Eleven utvecklar färdighet i **informationssökning och evidensbaserat tänkande.**

Fy/Ke: Eleven utvecklar förmåga att hitta information ur olika källor med koppling till fysik och kemi.

Ge: Eleven utvecklar färdighet att tolka geografiska källor och **evidensbaserat tänkande.**

Hi Eleven utvecklar förmåga att hitta och känna igen olika historiska källor samt **källkritiskt tänkande.**

Hä: Eleven utvecklar förmåga att använda digitala verktyg för att söka information samt **bedöma källornas tillförlitlighet.**

Re: Eleven utvecklar förmåga att hitta information och utvecklar **förståelse för källkritik**

Sa: Eleven utvecklar förmåga att tolka statistik och framställningar **samt källkritiskt tänkande**

Sv: Eleven utvecklar förmåga att hitta information och utvecklar **förståelse för källkritik.**

Svas: Eleven utvecklar förmåga att hitta information och **utvecklar förståelse för källkritik.**

Kunskap och förståelse om källkritik, källtillit och informationssökning är medborgerlig kompetens som varje elev har rätt till. Därmed bedöms målet i åk 3-6 endast som uppnått eller inte. För uppnådda kunskaper har eleven förmåga att hitta information ur givna källor och grundläggande förståelse för att källor har olika tillförlitlighet.

Eleven: Kan identifiera författaren eller källan till information, kan ta reda på om den är trovärdig

Ett [verktyg](#) med [stödfrågor](#) som stöder eleven att granska ex. olika nyhetstexter (ju stadigare myran står desto trovärdigare är texten)-Den kritiska myran

[Uppgift:](#) Räkna med normer

Källkritik och källtillit:

Åk7-9

Kopplingar till läroplanen:

Bi: Eleven utvecklar **evidensbaserat tänkande**

Fy: Eleven utvecklar **evidensbaserat tänkande.**

Ge Eleven utvecklar geomediala färdigheter i vardagen och förmåga att läsa **och tolka** kartor och andra **geografiska källor**

Hk Elever utvecklar förmåga att söka och **bedöma hushållsrelaterad information**

Hu Eleven utvecklar förmåga att **använda källkritisk metod.**

Hi Eleven utvecklar förmåga att **använda källkritisk metod.**

Hä: Eleven utvecklar förmåga att söka och använda information om hälsa och sjukdomar som **källkritiskt tänkande.**

Ke: Eleven utvecklar förståelse för **källkritik och evidensbaserat tänkande.**

Re Eleven utvecklar förmåga att söka information och att bedöma **källornas tillförlitlighet.**

Sa: Eleven utvecklar förmåga att söka information och att bedöma **källornas tillförlitlighet.**

Sa: Eleven utvecklar förmåga att använda **källkritisk metod.**

Sv: eEleven utvecklar förmåga att söka **värdera** och använda information från **olika källor**

Svas: Eleven utvecklar förmåga att använda ändamålsenliga sätt att söka information och bedöma **källors tillförlitlighet.**

Elevhandledning: Eleven utvecklar förmåga att bedöma ändamålsenlig information och förståelse för källkritik.

Elever:

Förstår hur data samlas in och utnyttjas. Kan filtrera relevant information samt hantera informationsöverbastning genom anpassningar och strategier. Förtrogen med källkritik och källtillit samt förstår hur algoritmer och AI förstärker åsikter.

Material:

[Övningar](#) för elever att reflektera över normer.

[Verktyg](#) för bildanalys

[Struktur och verktyg](#) för att skriva argumenterande text

[Bedömningsverktyg](#) för källkritik och källhänvisningen samt [lärarhandledning](#).

Källkritik och källtillit:

Gymnasiet

Kopplingar till GLP19:

MO5 vidareutveckla sin **kritiska läskunnighet**, i synnerhet gällande mediekunskap.

MO6 fördjupa sin förmåga att utgå från andra texter i sitt eget skrivande och **bedöma materialets tillförlitlighet**.

Sv25 utveckla sin **kritiska läskunnighet**, i synnerhet gällande mediekunskap.

Sv26 fördjupa sin förmåga att utgå från andra texter i sitt eget skrivande och **bedöma materialets tillförlitlighet**.

FINA4 utveckla sin förmåga att **kritiskt granska olika typer av informationskällor, skilja på åsikt och fakta** och att förstå värderingar i text.

FINA6 utveckla sina färdigheter att göra egna **analyser och tolkningar av olika fakta-** och skönlitterära texter.

FINA7 fördjupa sina färdigheter i att **välja synvinkel**, att behandla olika aktuella teman, att **välja källa** och hitta sitt eget sätt att uttrycka sig.

Fortsätter på sidan 2

Förstår hur data samlas in och utnyttjas. Kan filtrera relevant information samt hantera informationsöverblastning genom anpassningar och strategier. Förtrogen med källkritik och källtillit samt förstår hur algoritmer och AI förstärker åsikter.

Material:

Normkoll, [manus](#) för gruppdiskussion; få koll på din roll i den hållbara omställningen.

[Självstudiehelheten](#) Svåra frågor i klassrummet, för lärare.

Källkritik och källtillit:

Gymnasiet

Kopplingar till GLPI9:

FINA7 fördjupa sina färdigheter i att **välja synvinkel**, att behandla olika aktuella teman, att **välja källa** och hitta sitt eget sätt att uttrycka sig.

FIM2 utveckla sina färdigheter i att tolka, producera och **bedöma olika typer av texter** och deras uttryckssätt.

FIM4 fördjupa sin förmåga att använda **källmaterial och läsa kritiskt, speciellt medietexter**.

FIM7 fördjupa sina färdigheter i att **välja synvinkel**, att behandla olika aktuella teman, att **välja källor** och hitta sitt eget sätt att uttrycka sig.

FINB13 utveckla sin förmåga att **kritiskt granska olika typer av informationskällor** och söka information samt sammanfatta, presentera och diskutera olika texter och inhämtad information individuellt och i grupp.

FINB16 fördjupa sina färdigheter i att **välja synvinkel**, att behandla olika aktuella teman, att **välja källor** samt hitta sitt eget sätt att uttrycka sig.

FINB17 fördjupa sina färdigheter i att **välja synvinkel**, att behandla olika aktuella teman, att **välja källor** samt hitta sitt eget sätt att uttrycka sig.

ENA4 använda **olika informationskällor**, lärmiljöer och sätt att producera texter.

ENA7 stärka sina färdigheter att **söka information, särskilt med hänsyn till källkritiken**.

MAB5 öva sig att behandla, åskådliggöra och **tolka statistiskt material**.

GE1 kunna **söka, analysera och presentera ändamålsenlig och tillförlitlig information** om regionala frågor med hjälp av geomedia.

FY1 bekanta sig med de **metoder som används för att ta fram information** i fysiken.

KE1 utveckla sina **förutsättningar att delta i samhällsdebatten** i frågor som anknyter till kemi och att **bedöma tillförlitligheten i olika informationskällor**.

KE2 bekanta sig med den naturvetenskapliga kunskapens karaktär och utveckling samt **vetenskapliga sätt att producera kunskap**.

FII lära sig att **bedöma sanningshalten i påståenden** och att framföra och förutsätta motiveringar till åsikter och påståenden samt att uppfatta strukturen i framförda motiveringar och **bedöma deras giltighet**.

FI4 kunna **skilja mellan åsikter och faktapåståenden** och **förstå behovet av att motivera faktapåståenden**.

Källkritik och källtillit:

Gymnasiet

Kopplingar till GLP19:

HI1 förstå den historiska kunskapens karaktär och **kritiskt kunna använda och bedöma historiska källor.**

HI2 kunna **använda mångsidiga informationskällor** och **känna igen åsiktspåverkan i media under olika tider.**

HI5 känna till de historiska källorna om Finlands område samt kunna analysera dem kritiskt.

HI6 **kritiskt kunna granska och värdera påståenden** om kulturella skillnader samt stereotyper som kopplas ihop med olika kulturer samt.

SL1 kunna **kritiskt granska samhällsrelaterad kunskap** och motiveringar till samhällsbeslut **på lokal och nationell nivå** samt bedöma hur de påverkar olika befolkningsgrupper och samhällsaktörer.

SL2 kunna **kritiskt analysera argument** i en ekonomisk debatt och kunna analysera olika alternativ till ekonomisk-politiska lösningar samt bakgrunden till och följderna av dem.

SL3 få insikt i Europeiska unionens verksamhet och kunna söka och **kritiskt bedöma information** om den.

RE1 kunna **analysera och bedöma aktuella medieinnehåll och debatter** om kristendomen.

RE4 kunna **analysera och bedöma aktuella debatter** kring religionsfrihet och **växelverkan mellan religion och samhälle** samt irreligiositet och religionskritik.

RE6 kunna analysera förhållandet mellan religion och medier samt kunna bedöma religionsrelaterad information och dess **källor kritiskt.**

LK2 kunna tolka och **bedöma information från olika medier** och andra samhällsinstitutioner

LK5 **bekanta sig med vetenskaplig forskning**, definitioner och förklaringar av religioner, religiositet och irreligiositet samt religionskritik.

HÄ2 kunna söka information och jämföra tillförlitligheten hos olika källor.

KO3 **tolka mediepresentationer** och konst ur verkets, upphovsmannens, publikens och samhällets perspektiv.

**Hur går vi
vidare?**

Förslag på arbetssätt

- Gemensamt botten på Miro:
https://miro.com/app/board/uXjVNpGbVII=?share_link_id=386797494362
- Lösen: iktaland
- Bara en gemensam arbetstyta. Det slutliga formatet växer fram under året.
- Ni äger produkten!

Material & länkar

DigComp 2.2 (svenska):
<https://digcomp22.eu/>
DigComp 2.2 (EU):
<https://digcomp22.eu/>
DigComp 2.2 (EU):
<https://digcomp22.eu/>

Lärstigar som inspiration:
Vörå: <https://vora.se/2022/02/17/vora-kommun-berättar/>
Kungälv: <https://kungalv.se/2022/02/17/kungalv-kommun-berättar/>
Pederöra: <https://pedero.se/2022/02/17/pedero-kommun-berättar/>
Korsnäs: <https://korsnas.se/2022/02/17/korsnas-kommun-berättar/>
Helsingfors: <https://helsingfors.fi/2022/02/17/helsingfors-kommun-berättar/>

Norra distriktet & skärgården

Södra distriktet

Mariehamn

Gymnasiet, högskolan & Me...

Uppgift inför stadievisa träffar

Fråga en kollega (utgående från progressionen): Hur jobbar du med informationssökning?

Dokumentera i Miro direkt in i rätt ruta eller som sticky note

Digispaningen

Sora från OpenAI

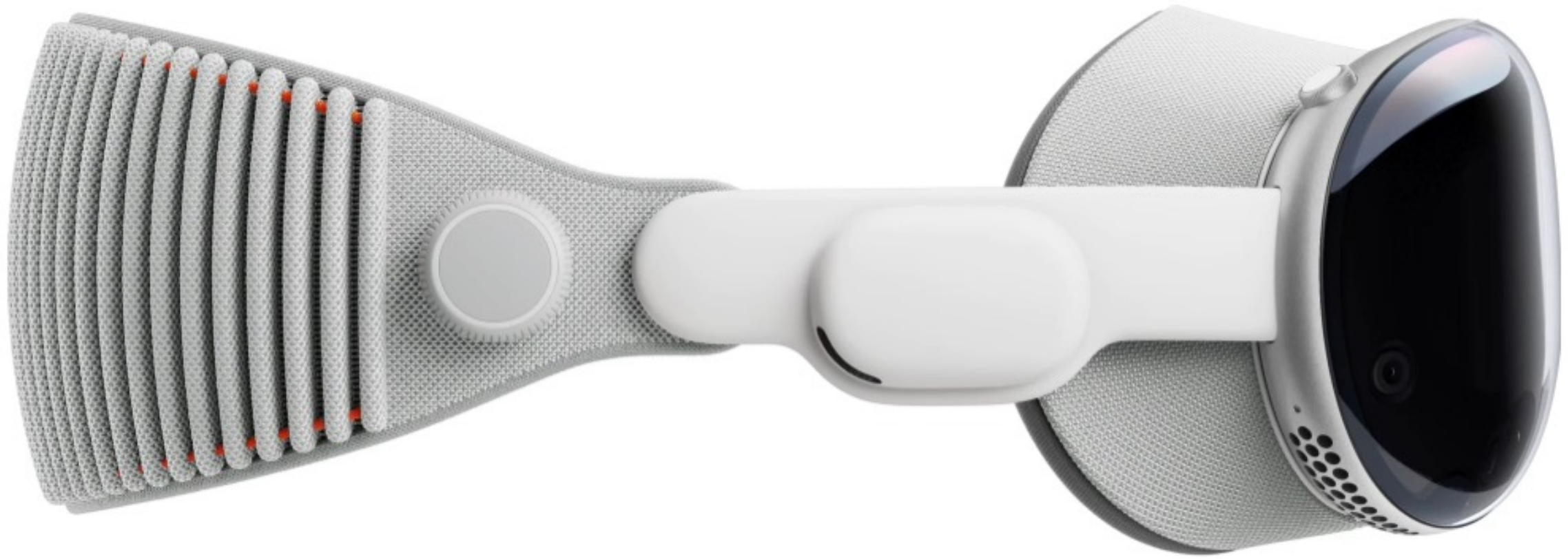
- Text till video
- Inte tillgängligt för allmänheten än.
- Se exempelvideon:
<https://openai.com/sora>
- Potential för skolvärlden?

Creating video from text

Sora is an AI model that can create realistic and imaginative scenes from text instructions.

[Read technical report](#)

All videos on this page were generated directly by Sora without modification.

Apple Vision Pro

- Apples XR-headset är lanserat
- "Spatial computing" (jfr. AR, VR & MR)
- Make it or break it-moment för XR-headset
- Mer info: <https://www.apple.com/apple-vision-pro/>

Virtual speech

- En VR-miljö där du presenterar/presterar och får en sammanställning över hur du klarat det. Därtill möjlighet att interagera med en AI-publik.
- Piloteras inom ÅA i kurs inom marknadsföring
- Väckigt dyra licenser i nuläget men kan ha framtida potential.
- Mer info: <https://virtualspeech.com>

AI-powered feedback

Tack för idag!

Vi ses igen

Barnomsorgen: 29.2 kl 12:30-14:30

Åk 1-3: 4.3 kl 14-16

Åk 4-6: 8.3 kl 14-16

Åk 7-9: 11.3 kl 15-17

Skolledare: 15.3 kl 15-16 (Extra insatt träff)

Gymnasiet, Medis & högskolan: 18.3 kl 15-17

